

A T I Y E N O

شناسنامه
P R O F I L E

- صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری آهنگ آتیه (وابسته به سازمان تامین اجتماعی)
- سردبیر: زیر نظر شورای سردبیری
- صفحه‌آرا: محمدرضا لری چی
- عکس: پرو جغتایی
- ویراستار: کوروش اشرفی
- حرفه‌چین: اکرم خاکپور
- نشانی: میدان آرژانتین، خیابان احمد صمیر خیابان دوازدهم، شماره ۲۲
- تلفن: ۰۲۱-۴۵۴۳۶
- تحریریه: داخلی ۱۳۸
- بازرگانی: داخلی ۱۲۲

www.atiyeno.ir

کتاب
B 0 0 K

به بهانه انتشار ترجمه

«خرده‌نان‌های فلسفی»

مرز میان عقل و ایمان

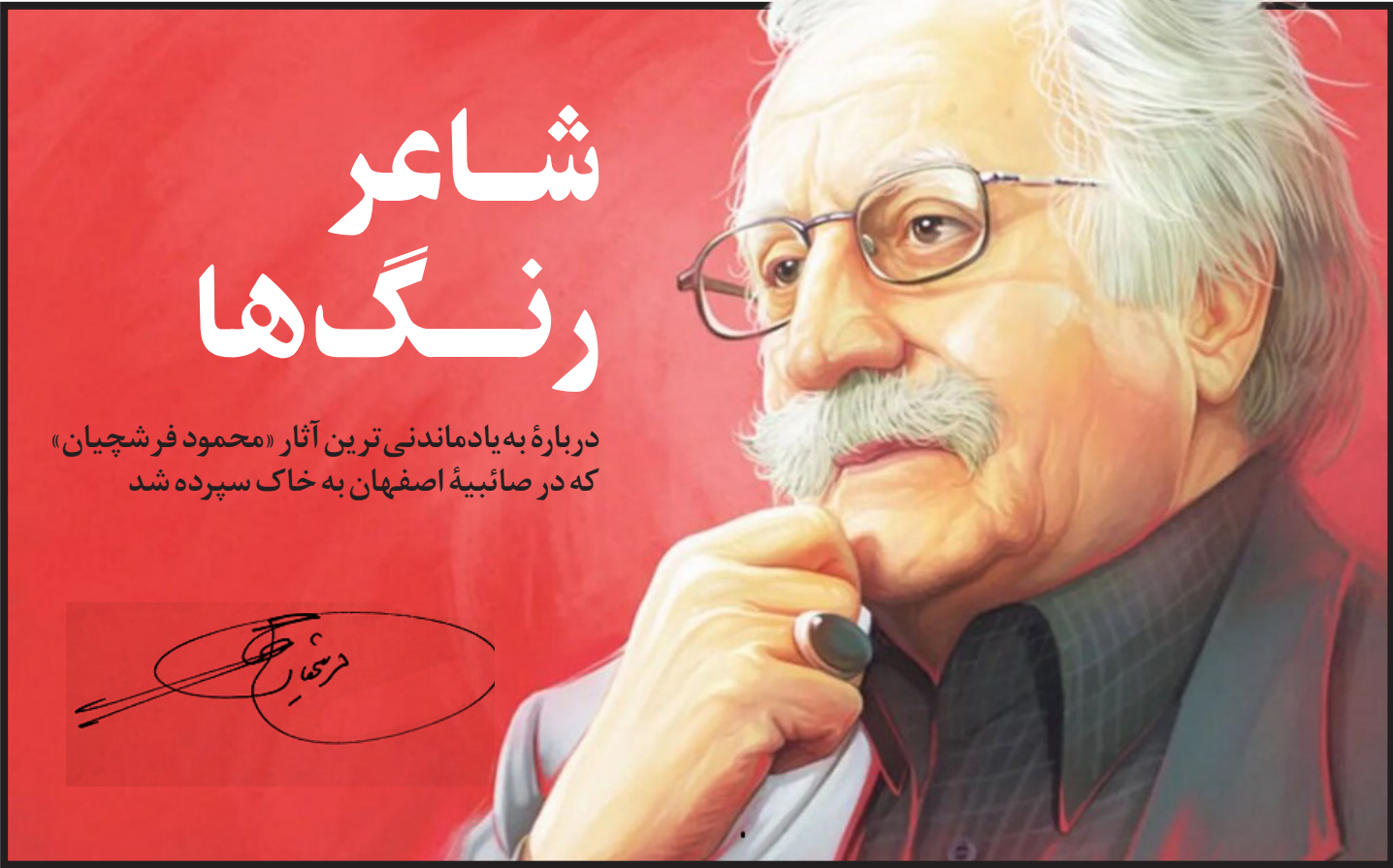
کتاب «خرده‌نان‌های فلسفی» (PHILOSOPHICAL FRAGMENTS) نوشتهٔ سورن کی‌یرکگور یکی از رساله‌های مهم این فیلسوف قرن نوزدهمی دانمارکی به‌شمار می‌آید و به بررسی نسبت میان فلسفه ایده‌آلیستی و مسیحیت می‌پردازد؛ نخستین کوشش کی‌یرکگور برای شرح و بسط این عقیده که ایمان مسیحی بر مدار تجسد می‌گردد و تجسد را باید واقعه‌ای تاریخی تلقی کرد. او این اثر را درست چهار روز پس از انتشار «مفهوم اضطراب» منتشر کرد؛ یکی از غریب‌ترین و جذاب‌ترین روایت‌ها از وجهه خارق‌اجمع و خلاف عقل سلیم از مسیحیت. کی‌یرکگور در این رسالهٔ کوتاه تحلیلی و گفت‌وگومحور، با بهره‌گیری از زبان فلسفی و گاه با استفاده از نام‌های مستعار، تلاش می‌کند مرز میان عقل و ایمان را روشن کند و نشان دهد که تجربهٔ دینی و ایمان مسیحی تفاوتی کیفی با دستاوردهای فلسفهٔ نظری دارند. او در این کتاب با طرح یک آزمایش فکری، دو رویکرد متفاوت به حقیقت را مقابل هم قرار می‌دهد؛ ایده‌آلیسم فلسفی و ایمان مسیحی. او به این می‌پردازد که در فلسفهٔ یونانی، حقیقت امری است که انسان می‌تواند با تلاش عقلانی و تذکار به آن دست یابد؛ حقیقتی که همیشه حاضر است و انسان باید آن را به یاد آورد. در مقابل نشان می‌دهد که در مسیحیت، حقیقت نه امری ازلی و همواره‌دردسترس، بلکه رخدادی تاریخی است که در لحظه‌ای خاص وارد تاریخ می‌شود و انسان تنها از طریق جهش ایمانی می‌تواند به آن دست یابد. کی‌یرکگور با نقد ایده‌آلیسم فلسفی، پافشاری می‌کند که ایمان نوعی رابطهٔ شخصی و وجودی با حقیقت است و نه صرفاً نتیجهٔ استدلال یا تذکار عقلانی. او همچنین به مفهوم «لحظه» اشاره می‌کند؛ لحظه‌ای که در آن، انسان با حقیقت الهی مواجه می‌شود و باید تصمیم بگیرد که ایمان بیاورد یا نه.

خرده‌نان‌های فلسفی

نوشتهٔ سورن کی‌یرکگور • ترجمهٔ صالح نجفی • چاپ مرکز • چاپ نخست: ۱۴۰۴ • ۲۸۸ صفحه • ۴۲ هزار تومان

۱۶ دوربرگردان

دربارهٔ به‌یادماندنی‌ترین آثار «محمود فرشچیان» که در صائبیهٔ اصفهان به خاک سپرده شد

پناه فرشچیان در پانزدهم شهریور ۱۳۵۶ که مصادف با بیست‌ویکم ماه مبارک رمضان بود، تابلویی آفرید که تا همین اکنون نیز کسی نتوانسته چنین و به‌درستی یتیم‌نازی حضرت امیرالمؤمنین (ع) را نقش کند. اثری که حضرت حضرت را از نمای پشت سر ایشان نشان می‌دهد که یتیمانی را در آغوش خود گرفته و آن‌ها را مورد تفقد قرار می‌دهد و آن‌چه به پیننده می‌رسد، چیزی جز مهرورزی و مهربانی نیست. استفاده از خطوط موج و منحنی در لباس امام و امتداد آن تا پایین تابلو، روی نشان دادن ویژگی‌هایی که فرشچیان به‌دنبالش بوده، تأثیر زیادی داشته است. استفاده از رنگ‌های روشن از جمله سفید و زرد نیز حالت ملکوتی و روحانی امام علی (ع) را به مخاطب القامی کند و احساس امنیت در آغوش او را چندبرابر می‌کند. در قسمت پایین نقاشی نیز کیسه‌ای‌نان به‌تصویر کشیده شده که باز هم روایت‌گر دورانی است که آن حضرت شب‌ها با کیسه‌های نان به‌در خانهٔ یتیمان کوفه می‌رفت و سختی گرسنگی و زندگی بدون پدر و پشتیبان را برای‌شان ساده‌تر می‌کرد.

ضامن آهو

سال ۱۳۵۸ فرشچیان به حضرت ثامن الحجج (ع) رسید و نگاره‌ای خلق کرد که به‌نمادی از آن حضرت بدل شد. خود او داستان آفرینش این اثر را چنین گفته است: «برای عمل قلب به‌آمریکارفته‌بودم و من در این فواصل متوسل بودم به امام هشتم (ع). در آخرین آزمایش قبل از عمل دکترها شگفت‌زده من را خواستند و گفتند قلب شما کامل سالم است و نیازی به عمل ندارد. شما درمان شده‌اید! پس از این اتفاق در همان‌جا که برای طولانی مدت در هتل بودم، تصمیم گرفتم تابلوی «ضامن آهو» را بکشم که شش‌ماه طول کشید. وقتی به‌قسمت‌های چهرهٔ مبارک حضرت امام‌رضا (ع) رسیدم، به‌دلم افتاد که تمثال حضرت را بکشم. متوسل شدم و همان شب در خواب صورت مبارک حضرت را دیدم و ایشان با مهربانی فرمودند من را ببین و بکش! و این افتخار را داشتیم که چهرهٔ حضرت را در نور بکشم.»

است در این فیلم، حفره‌ها و ضعف‌های فیلم‌نامه با ریتم تند و کارگردانی صحنه‌های پرزدوخورد و اکشن، بازی بهرام افشاری در نقش کم‌دی و اکشن و همچنین دیالوگ‌ها و تکه‌پراکنی‌های کلیشه‌ای جبران شود، اما همچنان که گفته شد در لحظات مختلفی از فیلم، نه‌تنها سرگرم‌کنندگی و باورپذیری رخ نمی‌دهد بلکه حس و فکر تماشاگر نیز برای همراهی داستان برانگیخته نمی‌شود. به‌له! مرد عینکی نمونهٔ کامل ورود سرمایه‌داری به سینمای ایران است.

مرد عینکی

تهیه‌کننده: ابراهیم عامریان

کارگردان: کریم امینی

بازیگران: بهرام افشاری، مهدی

هاشمی، هومن حاجی عبداللهی،

سام نوری، امیر کربلایی‌زاده

سال ساخت: ۱۴۰۴

مدت زمان: ۱۲۶ دقیقه

به‌تدریج به شیوه‌ای شخصی برای او تبدیل شد؛ سبکی باشکوه، پررنگ و پُر طرح که چهارچوب‌ها و زیبایی‌شناسی هنر سنتی ایران را با نگاهی نوین دگرگون کرد. این تغییرات در ترکیب‌بندی، رنگ‌گذاری، قلم‌گیری و طراحی کاملاً مشهود است. «اونقاش نبود، شاعری بود در بزم رنگ‌ها که آثاری چون «پنجمین روز آفرینش»، «مولود کعبه»، «بوی پیراهن یوسف»، «آزمون بزرگ»، «امتحان سخت»، «امید»، «دیدار سلیمان نبی با ملکه سبا»، «شمس و مولانا»، «پاکدامن» و «نیایش» به دست آمد که حالا بخشی‌شان در گنجینهٔ آستان قدس رضوی و شماری دیگر در یکی از عمارت‌های مجموعهٔ سعدآباد، در موزه‌ای به نام خود او جاخوش کرده‌اند و براین‌ها علاوه کنیم افتخار طراحی ضریح مطهر امام حسین (ع) و حضرت رضا (ع) را. در پی مروری کرده‌ایم بر سه آفریدهٔ محمود فرشچیان که مشهورترین، شاخص‌ترین و به‌یادماندنی‌ترین آثارش هستند.

عصر عاشورا

او این اثر بی‌مانند را که یادآور بازگشت اسب بی‌سوار حضرت سیدالشهداء (ع) به‌سوی خیمه‌ها در عصر عاشورا است، در یازدهم دی ۱۳۵۵ که مصادف با روز عاشورا بود خلق کرد و چنان در افتاد که خود آن را والاترین اثر خود نامید و ۱۴ سال بعد، به موزهٔ آستان قدس رضوی اهدا کرد. در سال ۱۳۸۶ داستان خلق این اثر را چنین روایت کرده است: «مادرم گفت: برو وضه گوش کن تا چند کلام حرف حساب بشنوی. گفتیم: من حالا کاری دارم بعد خواهم رفت. رفتم اتاق، اما خودم ناراحت شدم. حال عجیبی به من دست داد، قلم را برداشتم و تابلوی «عصر عاشورا» را شروع کردم. قلم را که برداشتم همین تابلو شد که الآن هست، بدون هیچ تغییری. الآن که بعد از سی سال به این تابلو نگاه می‌کنم، می‌بینم اگر می‌خواستیم این کار را امروز بکشم، باز هم همین تابلو به وجود می‌آمد، بدون هیچ تغییری. یک چیزی دارد این تابلو که خود من هم گریه‌ام می‌گیرد.»

شهرِ هرت!

نگاهی به فیلم «مرد عینکی»

محمد تقی‌زاده
روزنامه‌نگار

«مرد عینکی» پنجمین فیلم «کریم امینی» در مقام کارگردان است، اما نکتهٔ جالب اینجا است که تنها فیلم «فسیل» از این کارگردان، فیلم‌مطرح و به عنوان یکی از پرفروش‌ترین فیلم‌های سینمای ایران مشهور شد و دیگر آثار این فیلمساز از «دشمن زن» تا «گره سیاه» و «شهر هرت» نتوانستند فیلم‌های قابل توجه و با کیفیتی باشند؛ حتی «شهر هرت» که با فاصله کم از فسیل اکران شد، نتوانست موفقیت فسیل را در فتح گیشه سینماها تکرار کند تا ما با فیلمسازی طرف باشیم که موفقیت‌های آن خیلی روی‌روال و کیفیت فیلم‌هایش نباشد و نتوان تضمین و استانداردِی برای کیفیت و فروش فیلم‌هایش متصور شد.

مرد عینکی از نگاه گونه سینمایی، در ژانر کم‌دی اکشن طبقه‌بندی می‌شود، اما در همین طبقه‌بندی نیز اما و اگرهایی وجود دارد؛ چرا که در سینمای جهان این گونه نیست که فیلم‌های کم‌دی اکشن برخی لحظات خود را به سینمای اکشن و برخی مواقع را به کم‌دی اختصاص دهند و مرز و حد مشخصی در این تداخل گونه‌ها وجود ندارد. این